

«Қазақстан Республикасының
Аграрлық және Азық-Айымдық
Қорғау Агендігі»
Агентство по регулированию конкуренции
и защите прав потребителей
Республики Казахстан

Қиын мемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтер туралы үлгілік ереже

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы қиын мемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтер туралы үлгілік ереже (бұдан әрі – Үлгілік ереже) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабының 3-тармағына сәйкес әзірленді (бұдан әрі – Заң).

2. Осы Үлгілік ереже қиын мемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтердің функцияларын орындайтын құрылымдық бөлімшелердің немесе адамдардың міндеттарын, міндеттерін, қандағтарын, функцияларын, өкілеттіктерін анықтайды.

3. Қиын мемлекеттік сектор субъектілері өз қызметінің ережелігін негізге ала отырып, осы Үлгілік ережені ескере отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтер туралы ереже бекітсін.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтер туралы ереже қиын мемлекеттік сектор субъектісінің ресми интернет-ресурсында орналастырылады және барлық жұмыскерлердің назарына жеткізіліп түсіндіру іс-шаралары атқарылады.

5. Осы Үлгілік ереженің негізгі ұғымдары:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания – қиын мемлекеттік сектор субъектілері мен оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі заңнамасын сақтауына қиыншылық ету жөніндегі функция;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау – сыбайлас жемқорлық құбық бұзушылықтар жасауға апаратын негізгі себептер мен жағдайларды анықтау және зерттеу;

3) мүдделер қақтығысы – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, мұндай жағдайда атқарған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық міндеттерін орындауына және (немесе) тиісінше орындамауына алып келуі мүмкін;

4) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық – танда өкімшілік немесе қалыңдық жауаптылық белгіленген, сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы қиналі іс-әрекет (әрекет немесе әрекетсізлік);

5) сыбайлас жемқорлық төуекелі – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

6) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және өткізу жолымен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды терілеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі нысаны;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган – Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын қалыптастыруды және іске асыруды және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы үйлестіруді, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуын, анықтауды, жолын жесуді, ашуын және тергеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган және оның аумақтық бөлімшелері.

6. Қазіргемемлекеттік сектор субъектілеріне негізгі міндеті оған ұйымның және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету болып табылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет функцияларын орындайтын құрылымдық бөлімше немесе жауапты тұлға айқындалады.

Бұл ретте, сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің функцияларын орындайтын жауапты тұлға мүдделердің ықтимал қақтығысы ескеріліп отырып айқындалады.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет функцияларын орындайтын құрылымдық бөлімшені немесе жауапты тұлға қазіргемемлекеттік сектор субъектісінің директорлар кеңесі, байлау кеңесі (ол болған кезде) немесе өте де тәуелсіз басқару органының шешімімен, көрсетілген органдар болмаған жағдайда, қазіргемемлекеттік сектор субъектісінің басшысы айқындалады.

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет өткізетіндерін қазіргемемлекеттік сектор субъектісінің атқарушы органынан, лауазымы адамдарынан тәуелсіз жүзеге асырады, директорлар кеңесіне, байлау кеңесіне (ол болған кезде) немесе өте де тәуелсіз басқару органына есеп береді және Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасы талаптарының сақталуын қамтамасыз ету кезінде тәуелсіз болып табылады.

9. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке адрішмалық қолдауды сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган және оның аумақтық бөлімшелері көрсетеді.

10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызмет функциясын қанша мемлекеттік сектор субъектісінің басқа құрылымдық бөлімшелерінің функцияларымен ұштастыруға жол берілмейді.

11. Егер Заңмен, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл ережелерімен қалыңаралық стандарттармен осы Үлгілік ережеде көзделмеген сыбайлас жемқорлыққа қарсы компанияны ұйымдастыруға қойылатын талаптар мен тәсілдер белгіленген жағдайда, осы талаптар мен тәсілдерді қанша мемлекеттік сектор субъектісінің директорлар кеңесі, байқау кеңесі (ол болған кезде) немесе өзге де тәуелсіз басқару органы, көрсетілген органдар болмағанда жағдайда қанша мемлекеттік сектор субъектісінің басшысы белгіледі.

3-тармақ. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтердің мақсаттары, міндеттері, қағидалары, функциялары мен өкілеттіктері

12. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызмет қызметінің негізгі мақсаты қанша мемлекеттік сектордың тиісті субъектілері мен оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың іске асырылуына мониторинг жүргізу болып табылады.

13. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің міндеттері:

1) қанша мемлекеттік сектор субъектілері мен оның қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың бұзғышылықтарын ескерту және алдын алу құрылымдарын енгізуін қамтамасыз ету;

2) қанша мемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар жүйесін тиімді іске асыру;

3) қанша мемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа тәуелсіздеріне ішкі талдау жүргізуді қамтамасыз ету;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сыртқы реттеу талаптарының және үлгілік қалыңаралық практиканың сақталуын қамтамасыз ету;

5) Заңға сәйкес, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаларының сақталуын қамтамасыз ету;

14. Қанша мемлекеттік сектор субъектісі сыбайлас жемқорлыққа қарсы компанияны функцияларын енгізу және жүзеге асыру кезінде мынадай қағидаларды басшылыққа алады:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы компанияны функцияларын орындау үшін бөлінетін өкілеттіктер мен ресурстардың жеткіліктілігі;

2) басшылығының сыбайлас жемқорлыққа қарсы компанияны тиімділігіне мүдделілігі;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызмет қызметінің ашықтық ашықтығы;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің тәуелсіздігі;

- 5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы компаниясті жүзеге асырудың үлгісіздігі;
  - 6) сыбайлас жемқорлыққа қарсы компаниясті жетілдіру;
  - 7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы компанияне функцияларына жүзеге асыратын міндеттерді құзыреттерін үнемі арттыру.
15. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің функциялары:
- 1) келесі құжаттардың әзірленуін қамтамасыз етеді:
    - квaziмемлекеттік сектор субъектісінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылының ішкі саясаты;
    - квaziмемлекеттік сектор субъектісінің қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық;
    - квaziмемлекеттік сектор субъектілеріне мүдделер қастығысын анықтау мен реттеудің ішкі саясаты;
    - сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнаманы сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт;
    - сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі ішкі іс-шаралар жоспары;
    - квaziмемлекеттік сектор субъектісі қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзу фактілері немесе зиянды бұзушылықтары туралы хабарлар ету тәртібін регламенттейтін құжат;
    - корпоративтік әдеп пен мінез-құлық мәселелерін регламенттейтін құжат;
  - 2) квaziмемлекеттік сектор субъектілеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне қатысты ақпарат жинауды, өңдеуді, қорытуды, талдауды және бағалауды жүзеге асырады;
  - 3) «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қаңдағы № 12 бұйрығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізімінде тіркелген № 14441) сәйкес квaziмемлекеттік сектор субъектісінің қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуді ұйықтیرهді;
  - 4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның және квaziмемлекеттік сектор субъектісінің бірінші басшыларының бірлескен шешімі бойынша жүргізілетін квaziмемлекеттік сектор субъектісінің қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сыртқы талдауға қатысады;
  - 5) квaziмемлекеттік сектор субъектісінде анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне және оларды митигациялау және жою бойынша қабылданатын шараларға мониторингті жүзеге асырады;
  - 6) квaziмемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндіру іс-шараларын жүргізеді;

7) квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы оқыту семинарларын ұйымдастырады;

8) квазимемлекеттік сектор субъектісі қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын және корпоративтік әлеп пен мінез құлық мәселелерін сақтауын бақылауды қамтамасыз етеді;

9) квазимемлекеттік сектор субъектісінің ұжымында жаппы қабылданған моральдық-әлеп нормаларына сәйкес келетін өзара қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыруға жәрдемдеседі;

10) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплекс-қызмет құшыреті шеңберінде мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың Заңда белгіленген қаржылық бөлау шарттарын және сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтауын қамтамасыз етеді;

11) квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі ішкі іс-шаралар жоспарын орындауына мониторинг әзірлейді және жүргізеді;

12) мүдделер қақтығысын, оның ішінде квазимемлекеттік сектор субъектісін жұмысына орналастыру, сатып алу және бизнес-процестер мәселелерін анықтау, мониторинг ілеу және реттеу жөнінде шаралар қабылдайды;

13) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыйлықтар беру және алу мәселелерін реттеу жөнінде шаралар қабылдайды;

14) контрагенттердің сенімділігін кешенді тексеруді жүзеге асырады;

15) квазимемлекеттік сектор субъектісіндегі сыбайлас жемқорлық фактілері туралы өтініштер (шағымдар) негізінде қызметтік тексерулер жүргізеді және / немесе оларға қатысады;

16) квазимемлекеттік сектор субъектілеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы анықтаманы, сыбайлас жемқорлыққа байланысты істер бойынша сот практикасындағы өзгерістерге мониторинг пен талдау жүргізеді;

17) квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралары іске асыру тиімділігіне бағалау жүргізеді;

18) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлерінің аппаратын тандайды;

19) квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысына анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою, квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметін ұйымдастырудың ішкі процестерінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар өнгізеді;

20) квазимемлекеттік сектор субъектісі қызметінің ерекшелігіне қарай мұндай функциялар тәуелсіздікке әсер етпейтін және мүдделер қақтығысының туындауына әсең соқпайтын жағдайда комплекс, іскерлік

эди, орнықты даму және басқалар мәселелеріне байланысты функцияларды жүзеге асырады;

21) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның және мемлекеттік органдармен, квазимемлекеттік сектор субъектілерімен, қызматтық бірлестіктермен, сондай-ақ өзге де және жаңа құрылымдармен өзара іс-қимыл жасайды;

16. Квазимемлекеттік сектор субъектісінің директорлар кеңесінің, байқау кеңесінің (ол болған кезде) немесе өзге де тәуелсіз басқару органының шешімімен көрсетілген органдар болмаған жағдайда, квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысы сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет басшысын тағайындауды жүзеге асырады және оның өкілеттік мерзімін, сыбайлас мөлшерін және еңбекке ақыл төлеудің шарттарын айқындайды.

17. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке жүзестен міндеттердің орындалуын және функциялардың жүзеге асырылуын қамтамасыз етеді.

18. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет басшысының ұсынуы бойынша квазимемлекеттік сектор басшысының шешімімен сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет қызметкерлерінің құрылымы, штат саны (сандық құрамы), өкілеттік мерзімі, жұмыс тәртібі және еңбегіне ақыл төлеудің өзге де шарттары айқындалады және оларды тағайындау жүзеге асырылады.

19. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет басшысының және қызметкерлерінің функционалдық міндеттері, құрылым мен жауапкершілігі дауалымдық нұсқалықтарымен немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтер туралы ереженің негізінде азырақ қызметкердің қызметтік құрылым мен міндеттерін айқындайтын құжаттармен айқындалады және оларды квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысы бекітеді.

20. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы квазимемлекеттік сектор субъектісінің директорлар кеңесіне, байқау кеңесіне (ол болған кезде) немесе өзге де тәуелсіз басқару органына сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің құрылымы мен штат кестесі бойынша, көрсетілген органдар болмаған жағдайда, квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысына ұсыныс береді.

21. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің атынан квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысы құрылымдық бөлімшелеріне, сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің құрылымына кіретін мәселелер бойынша ведомстволар мен ведомствого бағынысты ұйымдарға жіберілетін құжаттар мен сұрауларға сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы қол қояды.

22. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы мен қызметкерлері комплаенс саласындағы уәкілетті органдар мен кәсіптік ұйымдар өткізетін оқыту іс-шараларына қатысу арқылы үнемі кәсіби біліктілігін арттыруы қажет.

23. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызмет өт қызметінің шеңберінде:

1) квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелерінен ақпарат пен материалдарды, оның ішінде коммерциялық және қызметтік құпияны құрайтын материалдарды сұратпай және алады;

2) көрсетілген органдар болмаған жағдайда, квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысына директорлар кеңесінің, байқау кеңесінің (ол болған кезде) немесе өтге де тәуелсіз басқару органының қарауына олардың құзыретіне жататын мәселелерді шығаруға бастамашылық жасайды;

3) іқтимал сыбайлас жемқорлық құбық бұзушылықтар немесе Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын бұзушылықтар туралы кезін түсетін хабарламалар бойынша қызметтік тексерулер жүргізеді;

4) квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшылары мен басқа да қызметкерлерінен қызметтік тергеу шеңберінде жазбаша түсіндірмелер беруді талап етеді;

5) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлейді және оларды сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жібереді;

6) өз құзыреті шегінде ішкі құжаттардың жобаларын әзірлеуге қатысады;

7) квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметкерлерінің квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзудың болуы немесе іқтимал мүмкіндігі туралы хабарлауы не квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі шарттардың тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар енгізу үшін ақпараттан алу арналарын құрыды;

24. Өт қызметін жүзеге асыру кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызмет:

1) квазимемлекеттік сектор субъектісі және оның үзестес тұлғалары туралы ақпараттың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызмет функцияларын жүзеге асыру кезінде белгілі болған инсайдерлік ақпараттың, егер онда дауысшанын жатқан және (немесе) жасалған сыбайлас жемқорлық құбық бұзушылық туралы деректер болмаса, құпиялылығын есктейді;

2) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сыбайлас жемқорлықтың, корпоративтік Әділ кодексінің және өтге де ішкі құжаттардың бұзылуының болжамды немесе нақты фактілері бойынша жүтінген адамдардың құпиялылығын қамтамасыз етеді;

3) квазимемлекеттік сектор субъектісінің директорлар кеңесін, байқау кеңесін (ол болған кезде) немесе өтге де тәуелсіз басқару органын, ал көрсетілген органдар болмаған жағдайда, квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысына сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзудың

болуымен немесе акционал мүмкіндігімен байланысты кез келген жағдайлар туралы уақтылы хабарлар етеді;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл комиссиясі уәкілетті органның нұсарына белгілі болған дайындалып жатқан, жасалатын немесе жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы хабарлайды;

5) қиынғемеліктерді сектор субъектісінің белгіленген жұмыс режиміне кедергі келтірмейді;

6) қымметтік және кәсіби этиканы сақтайды.

25. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің қызметкерлеріне:

1) алдыңғы үш жыл ішінде олар қатысқан процестерді тексеруге қатысуға;

2) тексерудің бейтараптығына нұқсан келтіретін немесе осындай зиян келтіретін ретінде қабылданатын кез келген әрекетке қатысуға;

3) күнделікті жұмыс істеу мақсатына пайдалануға;

4) іскерлік этика нормаларын бұзғандықтан;

5) пәтішесінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің тәуелсіздігіне, объективтілігіне және бейтараптығына нұқсан келтіруі мүмкін не осындай зиян келтіретін ретінде қабылдануы мүмкін сыбайластарды қабылдау және көрсетілетін қызметтерді пайдалануға;

6) мүдделер қақтығысына әкелуі мүмкін тексерулерге, қымметтік тергеулерге және басқа да іс-шараларға қатысуға болмайды.

26. Қиынғемеліктерді сектор субъектісінің басшылығы:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің қызметін жүзеге асыру үшін тиімді орта құруға жәрдемдесу, оның мақсаттары, міндеттері, функциялары мен міндеттері орындалуға құқықтарын іске асыруға жәрдемдесуі;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің қызметін іскерлік (ұйымдық-техникалық) қамтамасыз етуді жүзеге асыру, оның ішінде ақпараттық жүйелер мен қосымшаларды (қажетті дерекқорларға қолжетімділікті) және еңге де тиуарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді қоса алғанда, оның қызметі үшін қажетті мүмкіндіктермен, акционермен және ресурстармен қамтамасыз етуі;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің басшысы мен қызметкерлеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің қызметі, әлеуметтік және қоғамдық маңызы дағдылар мен құндылықтар мәселелері бойынша оқыту және сертифициқтау мүмкіндіктерін беруі қажет.

27. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің қиынғемеліктерді сектор субъектісінің тұрғындарды бөлімшелерімен өзара іс-қимылды жұмыстағы өзара сыбайлас пен дұрыстық негізінде құрылады.

28. Қиынғемеліктерді сектор субъектісінің тұрғындарды бөлімшелерінің қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметіне келісімімен жәрдемдеседі;

1) осы Үлгілі ереженің 14-тармағы 1) тармақшасында белгіленген ерекшеліктері ескере отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтің міндеттері мен функцияларын жүзеге асыру үшін қажетті құжаттар мен ақпаратты ұсыну;

2) анықталған тәуекелдер мен бұзушылықтарды объективті талқылау;

3) туындайтын мәселелер мен проблемаларды бірлесіп шешу.

3-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызметтердің есептілігі

29. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызмет квазимемлекеттік сектор субъектісіне қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар бойынша ақпаратты тоқсан сайын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жібереді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның сұрау еалуы бойынша квазимемлекеттік сектор субъектілеріне қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар бойынша қосымша ақпарат жібереді.

30. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызмет квазимемлекеттік сектор субъектісінің директорлар кеңесіне, байқау кеңесіне (ол болған кезде) немесе Қазақстан Республикасының заңнамасымен айқындалғашы өзге де тәуелсіз басқару органына, ал көрсетілген органдар болмаған жағдайда, квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысына мерзімді түрде есеп береді.

Квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысы тарапынан істемел сыбайлас жемқорлық құрық бұзушылықтары туындаған жағдайда сыбайлас жемқорлыққа қарсы компания-қызмет Заңының 24-бабы 1-тармағына сәйкес уәкілетті мемлекеттік органдарға жүгінеді.